

QADRLI VA
SUYUKLI
MUXLISLAR!

2010-yilga
OBUNA DAVOM ETMOQDA!

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

TONG

YULDUZI

2009-yil
17-avgust
№33
(66730)

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

Istiqlol bolalari

She'riyat
olaniga
sayohat

Bu siz uchun
maxsus yozilgan asar

2-3 - betlar

Ko'rshapalak
nega ranjidi?

5 - bet

Yolg'onni
eplolmadi...

7 - bet

«Siroj» - quyosh
degani

4 - bet

2009 Tong yulduzi
17-avgust

Istiqlol mamlakatimizga, xalqimizga taraqqiyotning katta yo'lini ochib berdi

Ko'hna Vatanimiz uzra Mustaqillik bayrog'i hilpiray boshlaganiga o'n sakkiz yil to'lmoqda. O'sha quvonchli kunlarda tug'ilgan bolalar bugun balog'at yoshiga yetib, katta hayotga qadam qo'ymoqdalar. Ularning oldida O'zbekiston davlatini yuksaltirib, dunyoga mashhur qilishdek yuksak vazifa turibdi.

Istiqlol mamlakatimizga, xalqimizga taraqqiyotning katta yo'lini ochib berdi. O'tgan yillar mobaynida Qamchiq d'ovoni, Amudaryo ustidagi ulkan ko'pri, Dehqonobod — Boysun — Qumqo'rg'on, Navoiy — Miskin — Nukus singari ulkan temiryo'llar, yuzlab qo'shma korxonalar, fabrikalar bunyod etilib, ishga tushirildi.

Mustaqillik tufayli Imom Buxoriy, Imom Termiziy, Xoja Bahovuddin Naqshbandiy, Motrudiy, Marg'inoniy, Ahmad Farg'oniy singari ulug'allomalarimiz, Jaloliddin Manguberdi, Amir Temur, Temur Malik singari jasur sarkardalarimiz, Abdulla Avloniy, Cho'lpon, Behbudiy, Botu singari shoir va yozuvchilarimizni nafaqat biz, balki dunyo ahli yaqindan tanidi.

Biz yoshlarning har tomonlama bilim olishimiz uchun yaratilgan shart-sharoitlar, imkoniyatlarning esa chegarasi yo'q. Istiqoldan so'ng bunyod etilgan maktablar, litsey va kollejlarga, ularda yaratilgan sharoitlarga bir qarang. Binolarni ko'rib, ko'zingiz quvnaydi. Zamonaviy kompyuterlar, o'quv anjomlari, yangi darsliklar va o'quv qo'llanmalari chinakam g'amxo'rlikning yaqqol namunasidir.

Mustaqillikkacha O'zbekistonimizni xorijda

ko'pchilik tanimasdi. Endilikda mamlakatimiz BMTga a'zo bo'lib, yurtimizda ko'plab chet el davlatlarining elchixonalari faoliyat ko'rsatyapti. Markaziy Osiyoda, MDH va Shanhay hamkorlik tashkilotlariga a'zo davlatlar majlislarida hech bir masala O'zbekiston ishtirokisiz muhokama qilinmaydi.

Mustaqillik xalqimizga asrlar bo'yi orziqib kutgan keng imkoniyatlarni yaratib berdi. Ilgarilari yurtimizning yer osti va yer usti boyliklari olib ketilar, ularning nimaligini va qanchaligini xalqimiz bilmasdi. Ulardan biror-bir naf ham tegmagan. Endilikda yetishtirilayotgan paxta, pilla, qorako'l teri singari davlat ahamiyatiga molik mahsulotlarning foydasi o'zimizda qolib, xalqimiz manfaatlariga xizmat qilmoqda. Oltin, kumush, mis, uran kabi qimmatbaho boyliklarimiz ham mamlakatimiz taraqqiyoti, insonlarning farovon turmushi uchun sarflanmoqda.

Har ikki yilda ko'hna Samarqand shahrida o'tkazilayotgan «Sharq taronalari» xalqaro musiqa festivali Vatanimizni va uning milliy san'atini dunyoga tanitishda katta ahamiyat kasb etmoqda. Bu festival sabab jahonning eng taniqli san'atkorlari yurtimizga tashrif buyurib, mahoratlarini namoyish qilish bilan birga, xalqimizning qadimiy san'atini, qadriyatlarini ham o'rganib, ularni o'z yurtlarida targ'ib qilmoqdalar.

Istiqlol tufayli milliy kurashimiz dunyoga tanilib, yil sayin tobora ommalashib bormoqda. Hozirgi kunda sportning bu turi bo'yicha Jahon kurash federatsiyasi tuzilgan. Har yil dunyoning turli mamlakatlarida kurash bo'yicha jahon birinchiligi o'tkazilmoqda.

Istiqlol
tufayli
O'zbekistonimiz

poytaxti Toshkentning qiyofasi tubdan o'zgardi. O'zining 2200 yilligini dunyo miqyosida nishonlayotgan azim shahrimiz ko'chalari va uning atrofidagi binolar, mehmonxonalar, ko'priklar, bozorlar yanada obod bo'lmoqda. Bunyodkorlarimiz poytaxtda yana bir go'zal koshona — «O'zbekiston» xalqaro anjumanlar saroyini barpo etdilar. Xorijdan kelayotgan mehmonlar qisqa davr ichida «Sharqning darvozasi» bo'lgan Toshkentning tubdan o'zgarib ketganligini ta'kidlamodalar. Ayniqsa, «Talabalar shaharchasi» va uning qo'ynidagi oliy o'quv yurtlari, yotoqxonalar poytaxt ko'rkiga ko'rk bag'ishlab turibdi.

Mustaqillik bo'lmaganda, biz yoshlarga, xalqimizga shunchalik imkoniyatlar, baxt-iqbol nasib etarmidi?! Aslo. Mustamlakachilik iskanjasida ezilib, hatto o'z tilimizning qadrini ham bilmasdan o'taverardik. Endilikda har yili 21-oktabr — ona tilimizga Davlat tili maqomi berilgan kun sifatida keng nishonlanmoqda. Bu kunlarga yetganlar bor, yetmaganlar bor. Endigi zamon biz yoshlarniki. Buning uchun esa biz yanada yaxshiroq o'qishimiz, ilm cho'qqilarini egallab, farovon jamiyat barpo etib, dunyoga tanishtirishimiz kerak.

Sevimli shoirimiz Abdulla Oripov yozganidek:

*O'zbekiston — ona yurtim, ota makonim,
Shu bepoyon jahon ichra tengsiz jahonim.
Yangi davron koshonasi o'zing bo'lgaysan,
Inshoolloh, endi obod nurga to'lgaysan.*

Mustaqilligimiz abadiy bo'lsin!

Nargiza RAZZOQOVA,
yosh muxbirimiz

TOSHKENT — 2200

NO'G'OY QO'RG'ON

Bolalar, biz sizlarni poytaxtimizning har bir go'shasining tarixi bilan navbatma-navbat tanishtirib borayapmiz. Bu gal Toshkent shahar, Sergeli tumanidagi No'g'oy Qo'rg'oni tarixi haqida hikoya qilamiz:

XIX asrning 20-yillarida Chor hukumatining harbiy xizmatidan qochgan tatar yigitlari Toshkent xoni Azizbekdan uning tilmochi Karamishev orqali panoh izlab, yer so'raydilar. Xon ularga Salor arig'ining chap tomonidagi Qo'g'ayit tepa hududini in'om qiladi. Xonning bu iltifotidan xursand bo'lgan yigitlar Mulla Vali degan kishi boshchiligidagi No'g'oy Qo'rg'on mahallasini barpo etganlar. Mahalla ahli kartoshka, pomidor kabi sabzavotlar yetishtirib, Toshkent bozorlarida savdo qilishgan.

SO'RAGAN EDINGIZ

«Lizing» nima? Bu so'zni ko'p eshitaman. Shu to'g'rida ma'lumot bersangiz.
F.HAKIMOVA,
Toshkent shahri

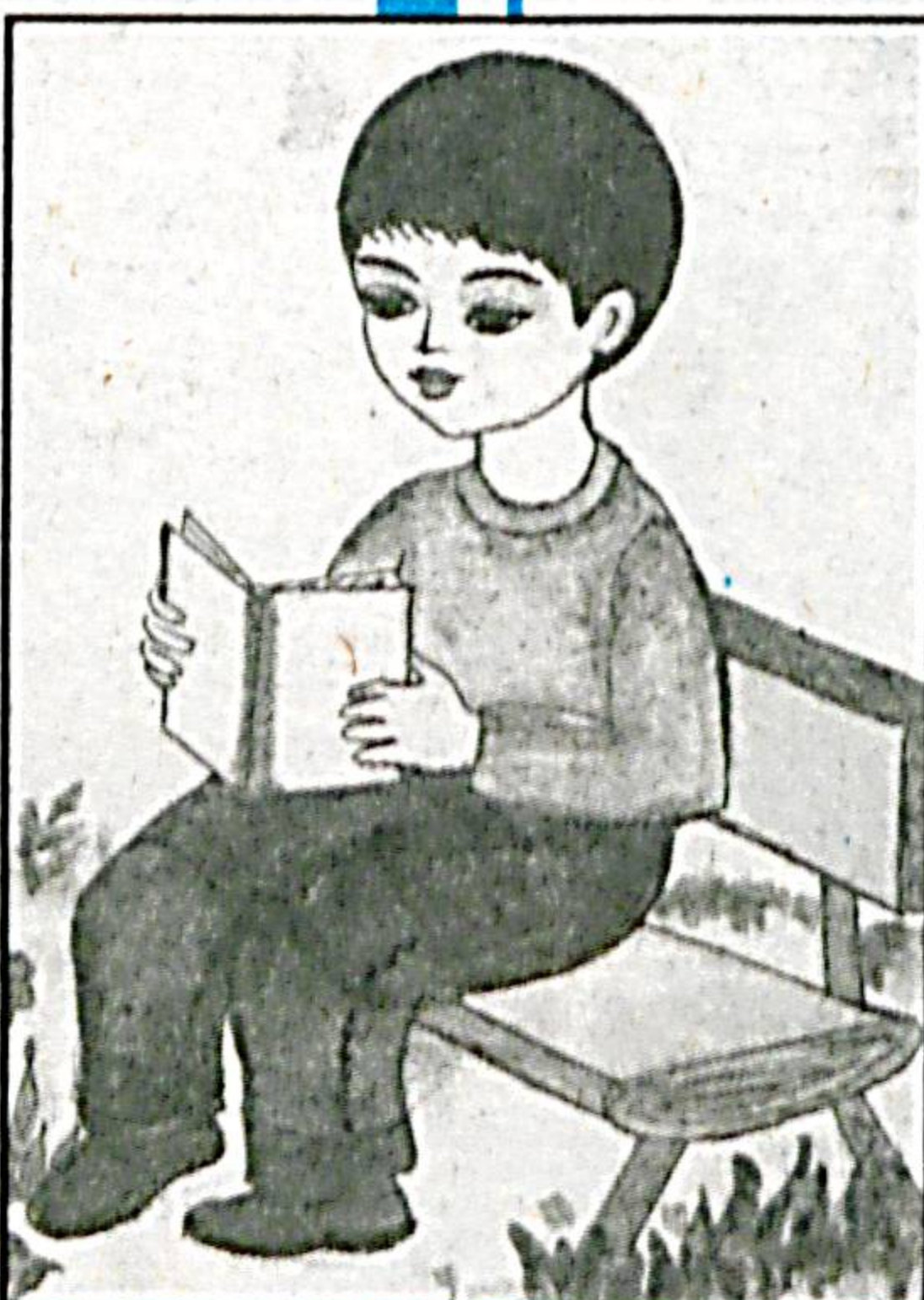
Ma'lumki, bozor iqtisodiyoti davrida lug'atimizga ko'plab xorijiy so'zlar kirib kelmoqda. Ularning mazmunini, albatta, bilishimiz zarur.

«Lizing» so'zi ingliz tilidan olingan bo'lib, «ijara», «ijaraga olmoq» ma'nosini bildiradi. Lekin bu biror narsani ijaraga olish degani emas. Masalan, siz, aziz o'quvchim, lizing shartnomasi asosida traktor sotib oldingiz va undan foydalanib daromad ola boshladingiz. Endi siz bosqichma-bosqich qarzni uzib borishingiz kerak. Lizing degani ana shu!

SHE'RIYAT OLAMIGA SAYOHAT

Tahririyatdan:

She'riyat olami qutlug' olam. She'riyat olami ruhiyat olamidir. Bu olamni yuzlab, minglab, o'n minglab ijodkorlar yaratadilar. Bu olamni yaratuvchilarni shoirilar deb ataydilar. Ularning yana bir nomi tuyg'uchilardir. Shu nomning o'ziyoq she'r — qalb mahsuli, his-tuyg'u hosilasi ekanini anglatadi. Sevimli shoirimiz Erkin Vohidov lutf qilganlaridek, she'r asli dil savoliga dilning javobi hamdir.

Ha, she'rlardan bunyod bo'lajak she'riyat olami sirlar, mo'jizalar dunyosidir. Boshqa fanlardan farqli o'laroq, she'rni — adabiyotni o'qib yig'lashing, kulishing, o'yga tolishing mumkin. Adabiyotni, jumladan, she'rni bejiz dunyoning sakkizinchi mo'jizasi demaydilar. Iste'dodli bolalar shoiri Abdurahmon Akbar siz, aziz o'quvchilarni bolalar she'riyati olamiga sayohatga chorlaydi.

Aziz bolajon! Mana, yangi o'quv yili boshlanishiga ham ozgina vaqt qoldi. Zerikmayapsanmi? Maktabingni, sinfdoshlaringni sog'inayotgandirsan? Albatta sog'inayapsan, men buni dil-dilimdan his etib turibman. Chunki bir paytlar sendek bola bo'lganman, maktabda saboq olganman. Bahorda tezroq ta'tilga chiqishni, yoz oylarida sentabrning tezroq kelishini intiq kutganman. Ta'tilda miriqib o'ynab, ota-onamga uy yumushlarini bajarishda yordam berganman. Kutubxonadan kitoblar olib kelib, mazza qilib o'qiganman. Ayniqsa, «Tong yulduzi», «G'uncha» va «Gulxan»ni qo'limdan qo'ymaganman. Tush paytlarida anhorda cho'milib, tiniqib uxlashga ham, oynayi jahon ko'rishga ham vaqt topganman.

Mana, bugun sen ham ta'tildasan, har haftada uyingga o'z

Har tong derazamni keng ochib yuboraman. Momomdan eshitganim rizq, davlat, quvonch uyimga kirsin, deb shunday qilaman. Va yana umrimning eng beg'ubor fasli – bolaligimni sog'inaman... Tonggi shamollar uni menga qaytarishini orzu qilaman.

Men do'st-u dugonalarimdan topmaganlarimni ulardan topganman. Cheksiz hikmat va tafakkur dunyosida hayot kechirganman. Bolaligim armonlari nimalarda qolgan?

Insonlar ulg'aygach, o'ziga xos xislatga ega bo'ladilar, hammaning hayoti alohida kitob bo'ladi, lekin bolalik

OLTIN

FASL

HAYRATLARI

Insonning tabiati qiziq: yoshi o'tgan sari bola bo'lib boraveradi.

Yodimda... mahallamiz qizlari bilan yig'ilishib, sochlarimizga jamalaklar taqardik. Asli qora bo'lgan qoshlarimizni yana qoraytirib, o'smalar qo'yardik. O'smani eza-eza she'rlar aytardik. Keyin yaltiroq toshchalarni saralab, ko'chmak o'yin o'ynardik. Bir gapirib, o'n kulib, ba'zan asta-sekin qizarayotgan ufqni jim kuzatardik. Eng muhimi, tezroq katta bo'lishni, so'ng uzoq-uzoqlarga borib o'qishni orzu qilardik.

Bolaligimdagi o'sha tuproq ko'chalarni qattiq qo'msayman. Orzulari olamcha bo'lgan, qaqildoq dugonalarimni ham sog'inaman. Qishlog'imizdagi yakka-yu yagona kutubxonaning ochilishini kun bo'yi orziqib kutardim. Hatto kutubxonachi meni bekorchilikda ayblab, ba'zan haydab ham solgan. Ne qilay, kitoblarga, undagi javlon urgan go'zallikka yuragim oshufta edi. Dengizchi Rual Amundsen, yozuvchi Martin Iden, shoh va shoir Bobur, nafis qalbli insonlar – Kumush va Otabek haqidagi kitoblar mening dildoshlarim edi.

Men atrofimdagi odamlar, otanom, yaqinlarim bilan kam muloqotda bo'lganman. Ko'proq ijodiy xayolot dengizida suzganman.

«Men o'z orzularimning soldati emas, generali bo'lishni istayman». Bu so'zlar kundalik daftarimdagi shiorim edi.

Axir bolalik kezarimdagi ranglar qanchalar tiniq edi, u paytlardagi pokizalik, beg'uborlik butun mavji-yu to'lqinlari bilan yuragimda qattiq o'rnashib qolgan. Shu sabab, hozir ham kechki salqindagi osmon uzra yulduzlarga boqib, soatlab termulib, u ranglarni izlayman. O'sha paytdagi cheksiz orzularim ichida sen ham bor eding, she'riyat! Bu ulkan orzularim ichra sen ham borsan, adabiyot!

chog'larida barcha bir-biriga o'xshab ketadi. Shoir Alisher Navoiy, yozuvchi Chingiz Aytmatovning bolaligi bilan hozirgi zamon bolalarining zavq-u shavqida ham uyg'unlik bor. Ular ham quyoshga, tog'larga, osmonga hayrat bilan boqishgan, gulzorda chiroyli kapalaklarni quvishgan, tonggi

shabnamni hovuchlab, shirin-shirin orzular qilishgandir, balki. Axir bolalikdagi go'zal orzular bo'lmasa, yaxshilik haqidagi tasavvurlar odamlar qalbida qanday unib-o'sadi? Zero, bolalik kelgusi daholikdan darakdir. Dunyoning ertasi, hayotning mazmuni sanalgan BOLALIK dunyosining ustunlari pishiq, mustahkam bo'lsin.

Qalbimizdagi go'zallikka yo'g'rilgan hayratlar bizni hayotga chorlaydi. Axir bizni bolalikdagi orzular bir umr tark etmaydi! Chingiz Aytmatovning «Oq kema»sini kutgan bolakaydek o'z oq kemamizga doimo mushtok bo'lamiz. Uning yelkanlari oqarib, bir kun ko'ngil uyimizga kirib kelishini orziqib kutamiz. Balki shu bois har tong derazalarni keng ochib, uzoq-uzoqlarga tikilarman. Bir kun uning xabarini qaldirg'ochlar olib kelar...

Gulandom TOG'AYEVA

BAXT HAVODAN
ESMAYDI

AZIZ O'QUV-CHI! Sen bu dunyoga boy bo'lish uchun emas, baxtli bo'lish uchun kelgansan. Sening baxting yolg'iz o'zingga bog'liqmi? Donolar bu savolga:

«Kishining baxti boshqalarga keltirgan baxtiga qarab o'lchanadi», deyishadi. Kimki do'stiga yaxshilik o'rni yomonlik tilasa, u o'ziga baxt emas, fojia sotib oladi.

Hazrat Alisher Navoiy bobomiz bu o'rinda xo'b o'xshatib yozganlar:

*Har kishikim birovga qozgay choh,
Tushkay ul choh uzra o'zi nogoh.*

Hayotda faqat birgina chinakam baxt bor: u ham bo'lsa, boshqalar uchun yashamoqdir.

Lev Tolstoy

Kimki o'zgalar baxtidan baxt topsa, u haqiqiy yashagan hisoblanadi.

I.Gyote

Baxt havodan esmaydi, mehnatdan keladi.

Rudakiy

Boshingda quyosh charaqlab turganida, izingdan qolmaydigan do'st – shunchaki do'st.

Boshingda quyosh charaqlab turganida izingdan qolmaydigan, boshingga bulut kelganida g'oyib bo'ladigan do'st – do'st emas.

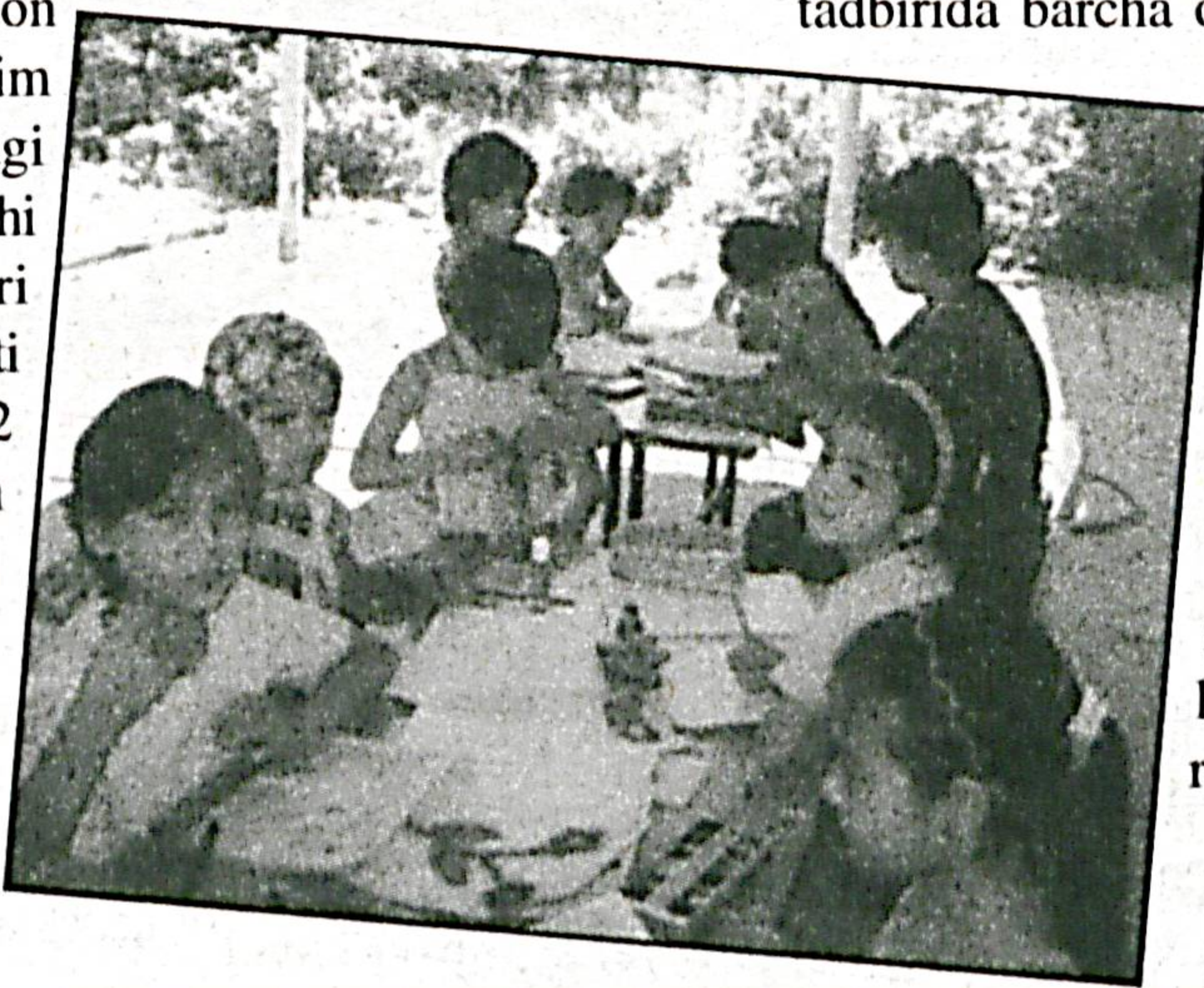
Boshingda quyosh charaqlab turganida izingdan qolmaydigan, boshingga bulut kelganida xiyonat qiladigan «do'st» – dushman.

Boshingda quyosh charaqlab turganida izingdan quvmaydigan, boshingga bulut kelganida izingdan qolmaydigan do'st – haqiqiy do'st.

O'Hoshimov

YOZNING ISSIQ KUNLARIDA

Olimjon ta'til vaqtida ham jonajon maktabidan ayrilmadi. Negaki, u bilim olayotgan Sobir Rahimov tumanidagi 234-maktabda yozgi dam olish oromgohi ochilgan edi. Ular maktab direktori Saidahmad Obidov boshchiligidagi «Xasti imom» majmuasiga, Toshkentning 12 tarixiy darvozalari joylashgan mavzelarga borib, shahrimizning qadimiy obidalari bilan yaqindan tanishibdilar. Bundan tashqari, oromgoh dam oluvchilari o'zlari qiziqqan sport mashg'ulotlariga, musiqa va rassomchilik

to'garaklariga ham qatnashishibdi. Toshkentning 2200 yilligiga bag'ishlab o'tkazilgan «Toshkentim – onam» tadbirida barcha o'quvchilar faol ishtirok etib, ustozlari maqtoviga sazovor bo'libdilar.

Yozning issiq kunlarini pisand qilmagan dam oluvchilar «Chimboy» suv havzasida cho'milib chiniqibdilar. Bu tadbirlarning barchasi Olimjonga juda manzur bo'libdi. U kelasi yili ham ana shunday dam olishni rejalashtirib qo'yibdi.

Umida MAHKAMOVA,
yosh muxbirimiz

oyog'i bilan kirib boruvchi «Tong yulduzi» gazetasini, shuningdek, ko'plab badiiy kitoblarni o'qishini istayman. She'rlar yod olishini xohlayman. Kim biladi, bir kun kelib, balki she'rlar yozarsan, qator-qator kitoblarning chop etilar.

Senga bir sirni ochay, ko'nglingda shoir yoki yozuvchi bo'laman, degan orzung bo'lsa, albatta o'z maqsadingga yetasan. Chunki ko'p narsa, avvalo, niyatga bog'liq. To'g'ri, hech qayerda shoir va yozuvchilikni o'rgatadigan maktab yoki oliy o'quv dargohi yo'q. Lekin qunt qilsang, jilla qursa, mening ushbu adabiy qaydlarim, mulohazalarim bilan tanishsang, she'riyat olamiga sayohatga chiqsang, adabiyot haqida, she'r haqida, shoir va yozuvchilarning ichki dunyosi haqida anchagina ma'lumotlarni bilib olasan. Bilganlaring esa ijod

maktabi vazifasini o'taydi, badiiy asarlar yozishiga turtki bo'ladi. Bu yo'lda omad tilayman. She'riyat olamiga tashrifing muborak bo'lsin, aziz bolajon!

TANISHUV YOKI
SAYOHAT TADORIGI

Darvoqe, o'zimni tanishtirishni unutay debman. Meni qo'ni-qo'shni bolalar Abdurahmon aka deyishadi. Yangiyo'l akademik litseyining qalamkash talabalariga «ustoz»man. Ishxonam – sen uchun ko'plab badiiy kitob va darsliklar chop etib kelayotgan Cho'lpon nomidagi nashriyot matbaa ijodiy uyida hamkasblarim «shoir», deyishsa, Yulduz, Sevinch, Zebo degan

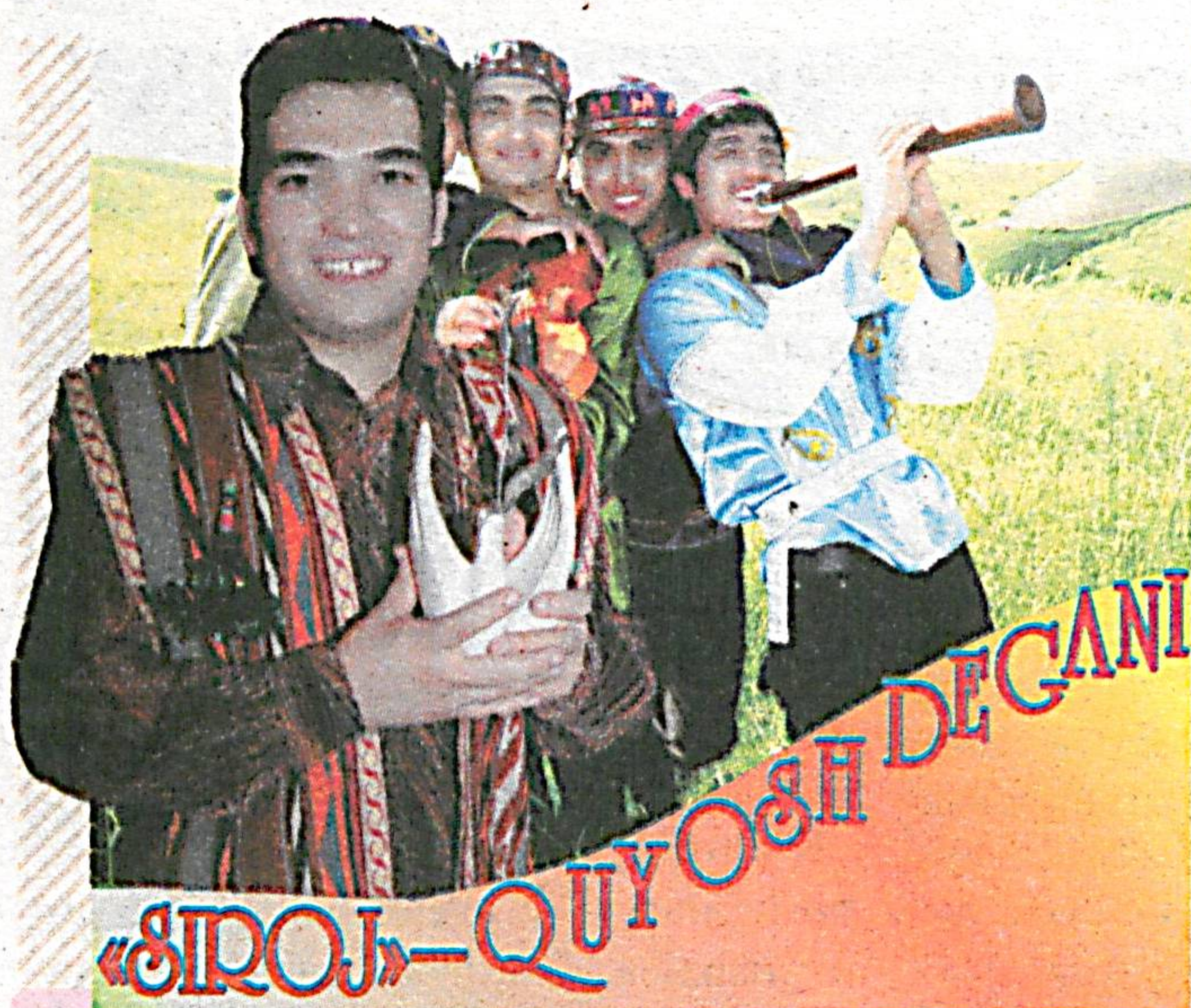
qizlarning dadasi, nabiram – Ozodbekning buvasiman. Qisqasi, 37 yildan buyon jonajon o'g'il-qizlarga she'rlar yozib, bolalarbop she'rlarni o'zbek tiliga tarjima qilib kelayotgan Abdurahmon Akbar bo'laman. Yozganlarim matbuotda juda ko'p marta chop etilgan. Ba'zi she'rlarim «Atrofimdagi olam», «O'qish kitobi», «Ona tili» kabi boshlang'ich sinf darsliklaridan joy olgan. O'ndan ortiq kitoblarni nashr etilgan.

Sen mendan shoirlikka o'qitadigan maktab bo'lmasa, qanday qilib she'r yozishni o'rgangansiz, bunga nima turtki yoki sabab bo'lgan, deb so'rashing mumkin. Shu va shunga o'xshash savollaringga bajon-u dil

javob beraman. O'ylaymanki, javoblarim adabiyotga, she'riyatga bo'lgan qiziqishini oshiradi, qo'lingga qalam tutqazadi. Agarda she'r yozishni mashq qilib yurgan bo'lsang, bu boradagi qarashlaring va fikrlaringni boyitadi. Xo'p desang, sen va sening do'stlaring bilan she'riyat deb atalgan sirli va go'zal olamga sayohatga chiqamiz. Shoirilarning adabiyot deb atalmish muqaddas bo'stonda amalga oshirgan ishlari – she'rlarini ko'zdan kechiramiz, zavqlanamiz. O'qib, o'rganamiz.

Sayohatga chiqishga tayyormisan? Unday bo'lsa, olg'a!

Abdurahmon AKBAR
(Davomi bor)

Boshida surxon do'ppisi, qo'lida do'mbira tutgan jaggina bolakay qo'shiq kuylayapti:

*Dur ichida durdona,
Olam ichra yagona.
Go'zallikda afsona,
Chamanim – O'zbekiston!*

deyishadi.

– Isming ma'nosini bilasanmi? – so'rashadi bolakaydan.

– «Siroj» – quyosh degani. Men ham qo'shiqlarim orqali kishilar qalbiga ilqlik olib kirmoqchiman. Katta bo'lsam, «Fayz» dastasini tuzaman...

Ushbu dastani purviqor tog'larga

Uning qo'shiq ohangiga monand raqsini, qo'lchalari, yelkalarining ildam harakatlarini kuzatsangiz, hayratingiz oshadi. Sirojiddin ismli bu bolakayni tanigan, bilganlar esa sira ajablanishmaydi: «Fayzullayevlar» folklor oilaviy dastasining tamal toshini qo'ygan Abdurahim bobo bilan Nazira momolarning nabirasi qo'shiq kuylamasa ham bo'lmaydi-da axir,

tutash Surxon vohasi bag'ridan sizib chiqayotgan zilol buloqqa qiyoslashadi. Buloq suvi insonlarning tashnaligini qondirgani kabi dasta ijrosidagi xalq qo'shiqlari, lapar va termalar tinglovchining ma'naviy olamini boyitadi.

Dastaning 1998-yili Jizzax shahrida o'tkazilgan respublika miqyosidagi oilaviy dastalar ko'rik-tanlovida qatnashib, 3-o'rinni qo'lga kiritishida 6 yoshli Sirojiddinning ham o'ziga yarasha hissasi bo'lgandi.

«Kim bo'lsam ekan?» Mustaqil hayotga qadam qo'yayotgan har bir o'smiring oldida ko'ndalang turadigan bu savol Sirojiddinni o'yga toldirmadi. Aniqrog'i, u kasbni emas, kasb uni tanladi. Navqiron qalbida bir olam orzu-havaslar bilan poytaxtga, Abdulla Qodiriy nomidagi Toshkent Davlat madaniyat oliygohiga oshiqdi. Birinchi ustoz – otasi Erkin Fayziyevdan, amakilaridan o'rganganlarini oliygohdagi ustoz O'zbekiston va Qoraqalpog'iston xalq artisti Xayrulla Lutfullayevdan olgan saboqlari bilan boyitdi. O'zbekiston xalq artisti Mahmud

Namozovni o'ziga ustoz bildi.

Bolalikda qilingan sof, beg'ubor tilaklar albatta ijobat bo'ladi, deyishadi. Sirojiddin Fayziyevga ham samimiy niyatlari hamroh bo'lib, «Fayz» dastasini tuzdi.

2008-yil umidli xonandaning hayotida unutilmas iz qoldirdi. Yurtboshimiz tashabbusi bilan yosh, iste'dodli san'atkorlarni qo'llab-quvvatlash maqsadida ta'sis etilgan «Nihol» mukofoti sovrindori bo'ldi. Bu mukofot uning zimmasiga yanada kattaroq mas'uliyat yuklashini his qilgan holda, yangi-yangi qo'shiqlar yaratish ustida izlandi. «Yagonasan, muqaddas Vatan!» qo'shiqlar tanlovida qatnashib, mahoratini yana bir bor sinovdan o'tkazdi.

Asrlar osha sayqallanib kelayotgan milliy qadriyatlarimiz, go'zal an'ana va urf-odatlarimizni kelajak avlodlarga ham yetkazish ishtiyoqida yonib, xalq mehriga qonib irod qilayotgan umidli xonandamizga oq yo'l tilaymiz!

Feruza JALILOVA

2009-YIL – QISHLOQ TARAQQIYOTI VA FAROVONLIGI YILI

GO'ZALLIGING O'ZGACHADIR

Ta'til kunlarida ham «Tong yulduzi» gazetasini muntazam o'qib boryapman. Ayniqsa, «Qishlog'im – qalb ardog'im» tanloviga yozilayotgan maktublar meni befarq qoldirmayapti. Mening Tomadurgadik qishlog'im ham go'zallikda boshqalardan qolishmaydi. Kindik qonim to'kilgan muqaddas go'shanga boqib, ko'nglimdan doimo bir o'y kechadi:

*Go'zalliging o'zgachadir,
Ey, ona tuprog'!*

Ana shunday go'zalligi o'zgacha bo'lgan ona tuprog'imning odamlari bir-birlari bilan ahil, do'st. Ular kattaga hurmatda, kichikka izzatda bo'lishadi. Biz ulardan faqat yaxshi xulqni, odob-axloqni, xushmuomalalikni o'rganamiz. Gazetadagi ayrim maqolalarni kattalar bilan birgalikda muhokama qilamiz.

Men ana shunday hamqishloqlarim borligidan faxrlanaman.

Mahliyo ALLABERGANOVA,
Xorazm viloyati, Xonqa tumanidagi
33-maktab o'quvchisi

Bulung'ur tumanida istiqomat qilaman, Jomboy tumanining chekka qishloqlaridan biri bo'lmish Qoramo'yin qishlog'ida tavallud topganman.

Tug'ilganimda dimog'imga ilk bor ushbu qishloq havosining tafti urilgan. Ilk qadamim, eng avvalo, ushbu tuproqqa tekkan. Bu jannatmakon, har tongi qayta takrorlanmaydigan qishlog'imni hech bir joyga almashmayman, chunki qishlog'im mening orim va qalb ardog'imdir.

Necha yuz yillar ilgari qishlog'imizda hech kim yashamagan. Birinchi bor Surxondaryo viloyatining Boysun – Qo'ng'iro't hududiga qarashli Qoramo'yin qishlog'ining aholisi ko'chib kelgan va shu yerda o'troq hayot kechirib qolgan. Shu sababli, bu qishloq Qoramo'yin qishlog'i deb atalgan.

XIV-XV asrga oid shahar xarobalari Qoramo'yinda ham mavjud. Bu yerda ulkan-ulkan dashtlar juda ko'p. Ularning eng kattasi To'rtkul'tepa deb ataladi. Tepaliklar ko'p bo'lgani sababli, bu yer Mingtepa deb nom olgan. Insonlar dasht oraliqlaridan o'zlariga boshpana qilishgan. Qishloq o'rtasida katta

«Qishlog'im – qalb ardog'im» tanloviga

tepalik Qorovultepa bor. Shu yerga chiqib, qishloq askarlari uni muhofaza qilishgan.

Amir Temurning askarlari ushbu qishloq markazidan o'tib ketganlar. Bu qishloqning maftunkorligi, daraxtlarining ko'pligi sababli qishlog'imizda bir kun dam olib ketishgan ekan. Chekka hududidan esa «Buyuk ipak yo'li» kesib o'tgan. Shundan ham bilishimiz mumkinki, qishlog'imning hali ochilmagan qirralari juda ko'p.

Men ona Vatanimdan, go'zal qishlog'imdan faxrlanaman.

Gulshan ABUDHAMIDOVA,
Samarqand viloyati, Bulung'ur
tumanidagi 22-maktab o'quvchisi

NEGA «GULDURSUN»?

Ellikqal'ada nomidan ham ko'rinib turganidek, 50 ta qal'a joylashgan. Ularning bari o'z tarixiga ega. Qal'alardan biri – «Guldursun» haqida momomdan eshitgan rivoyatimni hikoya qilmoqchiman:

Qadimda bosqinchilar bir qal'aga hujum qilib, uni qamal qilishibdi. Tashqaridan kelayotgan oziq-ovqat yo'lini to'sib qo'ysak, qal'a ahli och qolib, bizga taslim bo'ladi, deb o'ylabdi dushman. Qal'aning Gul ismli juda aqlli, dono malikasi bo'lgan ekan. U odamlarga:

– O'zingiz yemasangiz ham, mollarni bug'doy bilan boqinglar, shunda o'zingizga yaxshi bo'ladi, – debdi.

Qal'a ahlining mollarni bug'doy bilan boqayotganini ko'rgan dushman ayg'oqchilari boshliqlariga:

«Bular hali-veri och qoladiganga o'xshashmaydi, hatto

mollarini ham bug'doy bilan boqishyapti. Ularning och qolishini poylab, o'zimiz ochlikdan qirilib ketamiz chog'i...», deya xabar yetkazishibdi.

Dushman noiloj ortga chekinibdi. Qamaldan ozod bo'lgan qal'a ahli

shod bo'lib, qal'ani malikaning nomi bilan

«Guldursun» deb atay boshlabdi.

Bundan tashqari, «Tuproqqal'a», «Yonboshqal'a», «Ayoqqal'a», «Qirqqizqal'a» kabi qal'alar haqida ham xalq orasida ko'plab afsona-yu rivoyatlar yuradi.

Fazilat RAHMATULLAYEVA,
Qoraqalpog'iston Respublikasi,
To'rtko'l tumanidagi
45-umumta'lim maktabining
8-«B» sinf o'quvchisi

Vaqtning o'tishini qarang, aziz bolajonlar! Kechagina yozgi ta'til kunlaringiz boshlanishi munosabati bilan sahifamiz nomini «Quvnoq ta'til» deya o'zgartirgandik. Bugun esa yana «Quvnoq tanaffus» sahifasini tayyorlashga hozirlik ko'ryapmiz. Chunki sanoqli kunlardan so'ng yangi o'quv yilini boshlab yuborasiz. Lekin ta'tilning bir kuni ham ta'til-da! Maroqli hikoyalar, quvnoq hangomalar o'qib, boshqotirmalar yechib, miriqib dam olishga ne yetsin, nima dedingiz?!

Burgut biroz o'ylanib turib, hamma qushlarni yoniga chaqiribdi va patlaridan Ko'rshapalakka berishlarini so'rabdi. Har bir qush o'z patidan bergach, u ajoyib qiyofaga kiribdi. Chunki har qaysi pat har xil rangda ekan-da. Ko'rshapalak bu patlar bilan maftunkor bo'lib ko'rinibdi. Boshqa qushlardan go'zalligini ustun qo'ya boshlabdi. O'ziga oro bera-bera, hech kimga rahmat ham aytmay, pirillab uchib ketibdi. Ko'rshapalakning bunday yo'l tutishi qushlarga sira yoqmadidi. Voqeadan xabar topgan Burgut Ko'rshapalakka:

– Nima uchun qushlarga rahmat ham

KO'RSHAPALAK NEGA RANJIDI?

Ta'til kunlarim behuda o'tmayapti, mustaqil ravishda til o'rgandim. Ingliz tilidan mitti-mitti hikoyalarni o'zbek tiliga tarjima qildim. Ana shunday tarjimalarimdan birini tengdoshlarim hukmiga havola qilyapman:

Kuzning sovuq kunlaridan birida uchib borayotgan Ko'rshapalak yiqilib tushib, yig'lay boshlabdi. Qushlar shohi Burgut uning ovozi eshitib qolibdi:

– Nega yig'layapsan, qorning ochmi? – deb so'rabdi undan.

– Yo'q, men sovqotganimdan yig'layapman, – javob beribdi bechora Ko'rshapalak.

– Qushlar sovuq qotishmaydi-ku!..

– Mening patlarim yo'q, boshqa qushlarning pati borligi uchun ham sovuq qotishmaydi-da, – debdi Ko'rshapalak nolib.

aytmading? Sendan xafa bo'lishyapti. Axir ularning patlari bilan chiroyli bo'lding, endi sovuq ham qotmaysan, – debdi.

– Qushlar hasad qilishyapti, chunki men ulardan chiroyliroqman-da, – debdi jilvakor qanotlarini yoyib.

Burgut ham undan astoydil xafa bo'libdi:

– Qushlar to'g'ri aytishibdi. Endi senga nasihat ham befoyda ekan. Qani, bergan patlaringizni qaytarib olinglar-chi, – debdi jahllanib.

Har bir qush bergan patini qaytarib olibdi. Shu-shu Ko'rshapalakning pati yo'q ekan. Qushlardan arazlab, ular bilan uchrashib qolmaslik uchun faqat kechasi uchishga ahd qilibdi.

Ingliz tilidan

Madina MIRZAQOBILOVA tarjimasi

yalindi ukam.

– Darrov kir, qolganini ertaga o'ynaysizlar...

Hozirgina uyga kirmayman, deya xarxasha qilayotgan

«OYMOMANI OLIB KIRDIM»

To'rt yashar ukam Ulug'bek mahalladagi bolalar bilan ko'chada o'ynayotgandi.

– Bolajonim, uyga kir, vaqt ham allamahol bo'lib qoldi, – deya uni chaqirdilar oyijonim.

– Oyi, yana biroz o'ynay, o'yinimiz juda qiziyotgandi, –

hovoliga mamnun qiyofada kirib keldi va ko'zlarini osmondan uzmay:

– Oyijon, men oymomani uyimizga olib kirdim. Endi ko'chalar qorong'u bo'lib qoladi, o'rtoqlarim ham uylariga kirib ketishadi...

AZIZA

Ushbu gaplarni diqqat bilan o'qisangiz, dunyo mamlakatlari va poytaxtlari nomini topasiz:

1. Frans «iya» degancha hayratlanib, qizga qaradi. Pari juda g'amgin ovozda gapira boshladi.

2. Kipriging nam qilma endi, ko'nik, ojiz asira, dedi ruhoniy.

3. Tushimda Chorsudan kattakon fil xartumini o'ynatib o'tayotganmish.

4. Haqchil, ishchan yigit Santyago bilan murosa qilolmadi.

5. Saroydan yiroqdagi chorbog' – Dodho ko'ngliga manzur joy edi.

6. Go'zal turkiy ash'ori bilan dillarni maftun aylagan Hazrat Navoiy siymosi kelajak avlodlarga umid bilan samodan boqib turgandek tuyuladi.

Dilafro'z USMONOVA,
O'zMU qoshidagi Sobir Rahimov
akademik litseyi o'quvchisi

QIZIQARLI MASALALAR

Birinchi marotaba o'nli kasrni kim ishlatgan?

Odamning yuragi 1 daqiqada o'rtacha 75 marta ursa, 75 yil davomida necha marta uradi?

Har xil tomonli uchburchakni ikkita teng uchburchakka ajratish mumkinmi?

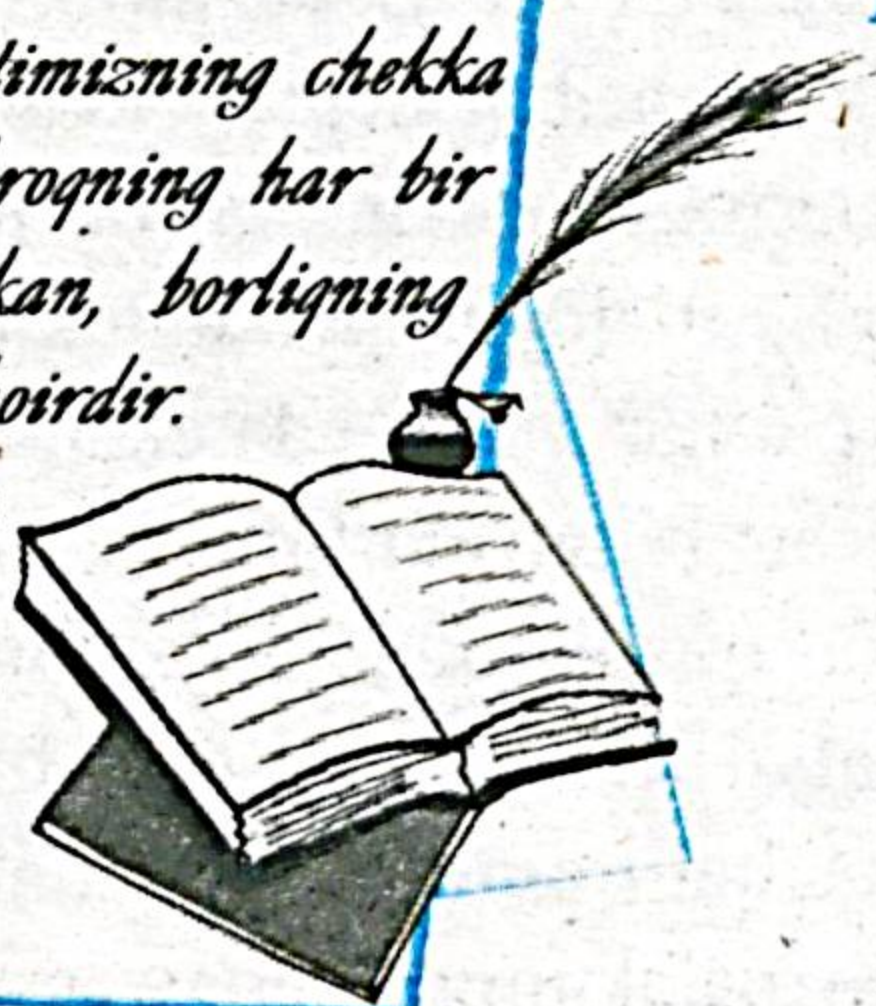
0,1,2,3,4,5,6,7,8,9 o'n ta raqamning yig'indisi kattami yoki ko'paytmasi?

Dadasi jaji Kamolaga palto olib keldi:
– Ona qizim, buni qor yoqqanda mazza qilib kiyasan.
– Dada, nega qorni ham olib kelmadingiz? – deya xarxasha boshladi qizaloq...

POKIZA TUYG'ULAR

Vatan! Unga har kim har xil la'rif beradi. Vurtimizning chekka qishloqlaridan kelayotgan sho'rlar bunga guvoh. Bu tuproqning har bir xasi biz uchun tengsiz bir olamdur. Bas, shunday ekan, borliqning har zarrasini ko'zdan qochirmay ijod qilgan kishigina shoiridir. Yosh ijodkorlarimizning bizga yo'llagan maktublarida yurtga bo'lgan mehr-muhabbatining beg'uborligiga amin bo'ldik. Ularning pokiza tuyg'ulari bilan sizni ham xushnud elgimiz keldi.

ORZUM

Bugun mening orzularim mo'1, O'yinqaroq davrim, xush endi. O'smirlikka olayapman yo'1, Bolaligim ajib tush endi.

Maqsad sari talpinar yurak, Dilga ulkan istak to'ladi. Hali ko'p-ko'p o'qishim kerak, Kelajakda kerak bo'ladi.

Istiqlolni kuylayman shodon, Ulg'ayaman, kuchga to'laman. To'marisga munosib avlod, Zulfiyaga izdosh bo'laman.

Matluba MAMASODIQOVA,
Navoiy shahridagi
12-maktabning 7-sinf o'quvchisi

MEHRI QUVOSSIM

Sendayin o'zga hech bir mehribon yo'q, Seningdek aziz-u, do'st-u yoron yo'q, Onajonim, sen kabi toza vijdon yo'q, Boshga toj aylayin, mehri quyoshim!

Poyingga gul to'shab, aylay poyondoz, Senga bor umrimni bersam hamki oz, Vatanday ulug'san, etayin e'zoz, Boshga toj aylayin, mehri quyoshim!

Onasiz hayot yo'q, yo'q yorug' jahon, Onadir tabarruk, muqaddas inson, Qalbi pok-u, daryo, mehridir ummon, Boshga toj aylayin, mehri quyoshim!

Madinabonu XOLMIRZAYEVA,
Farg'ona viloyati, Oxunboboyev tumanidagi
28-maktabning 7-sinf o'quvchisi

KO'KLAMGA O'XSHAYSAN

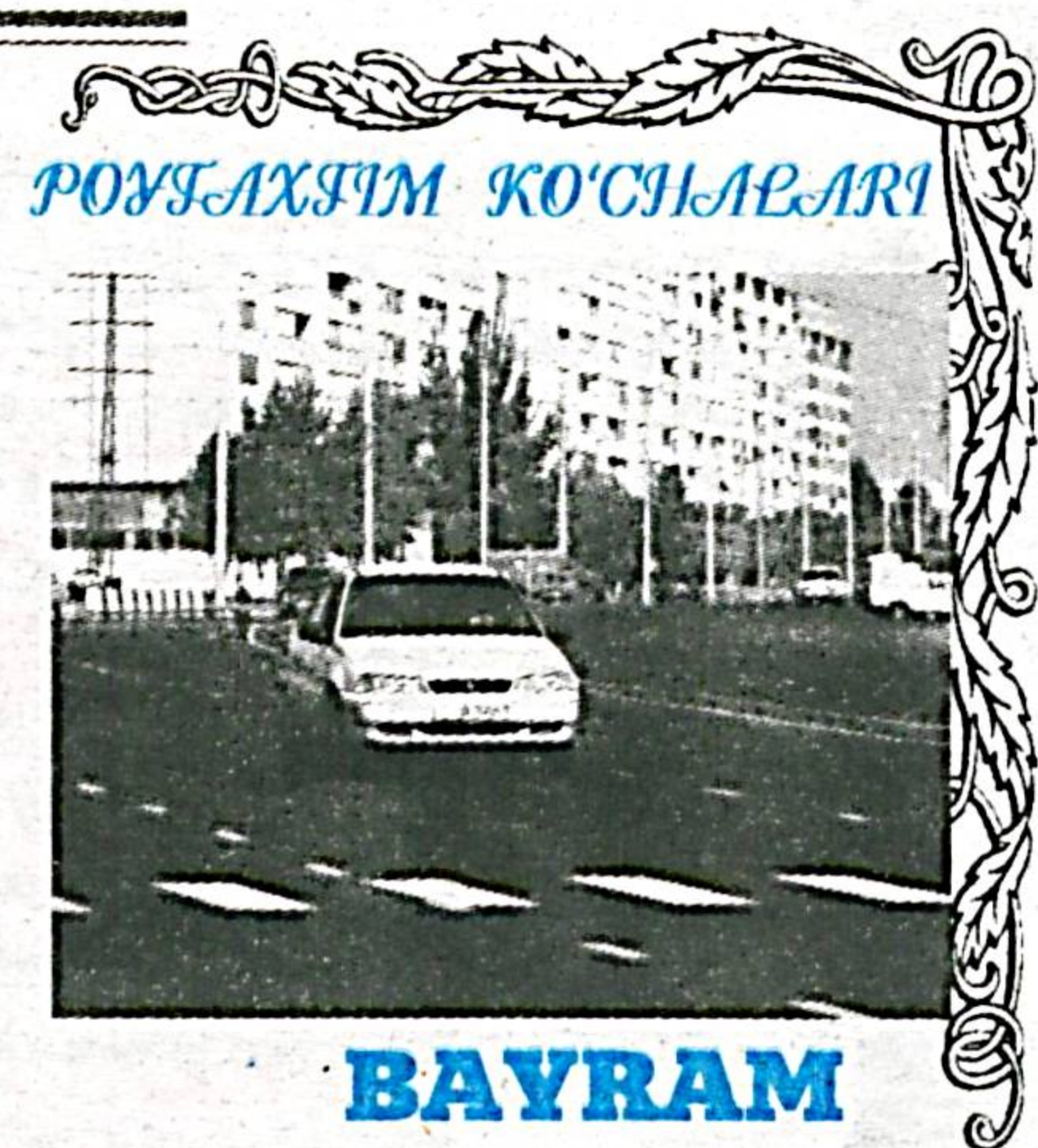
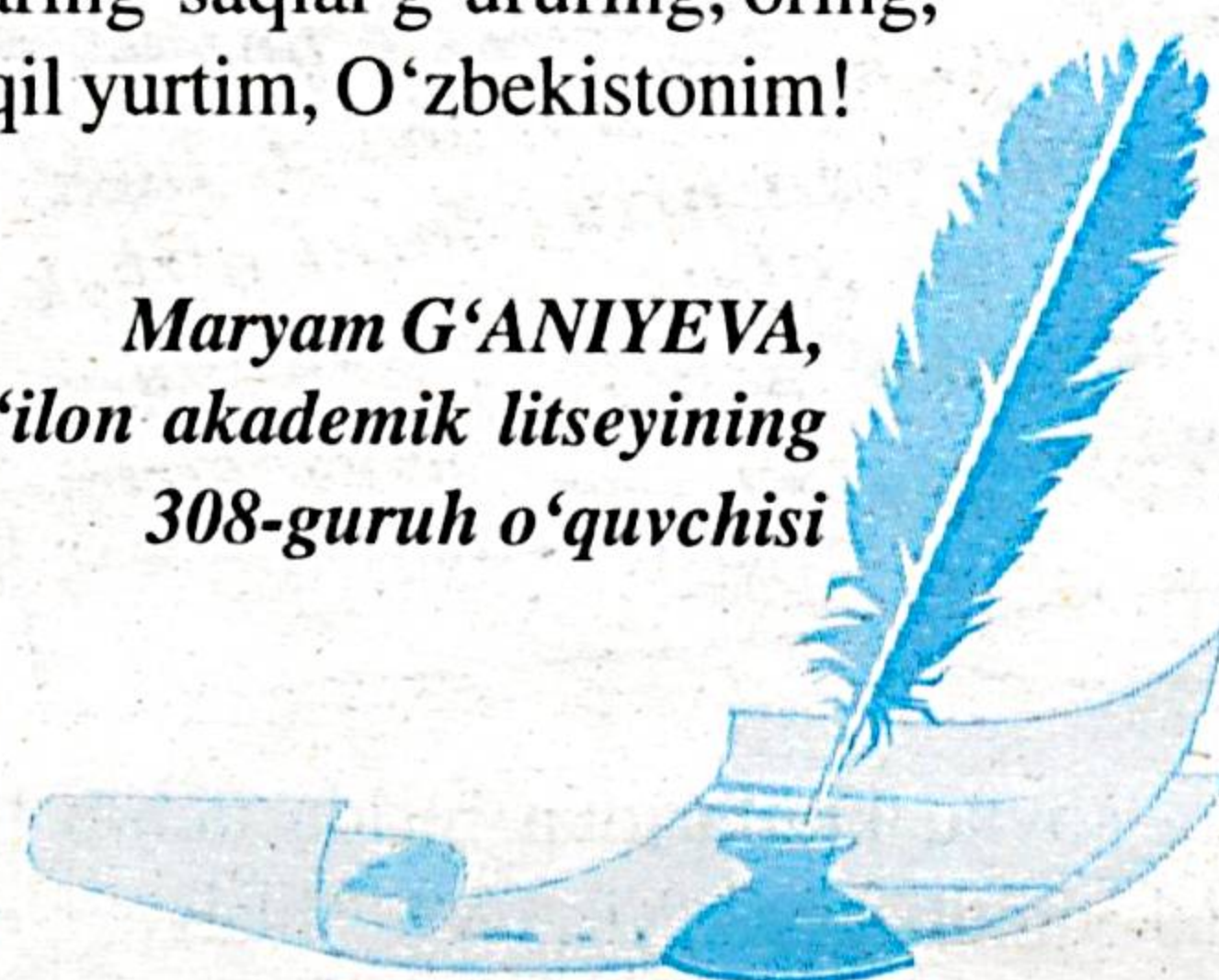
Vatanim, sen bugun o'n sakkiz yoshda, Majnunni rom etgan misoli Layli. Ko'klamga o'xshaysan, gulchambar boshda, Ko'ngil ulg'ayadi mehning tufayli.

Shodliklar yarashar, sho'xlik yarashar, Yarashar ko'kdagi zafar quyoshing. Keng jahon havas-la senga qarashar, Ayni o'n sakkizga to'lganda yoshing.

Mag'rursan tog'lardek, go'zal, betakror, Bag'ringda loladek unib yashash baxt. Sen mening yagonam, borlig'im tanho, Tuprog'ing men uchun erur toj-u taxt.

Muborak o'n sakkiz umr bahoring, Senga ko'z tegmasin gulgun bo'stonim. Farzandlaring saqlar g'ururing, oring, O, mustaqil yurtim, O'zbekistonim!

Maryam G'ANIYEVA,
Marg'ilon akademik litseyining
308-guruh o'quvchisi

BAYRAM

Kattadir shahri azim, Menda o'tadi bazm. O'tar shodlikning sayli, Biror bayram tufayli. O'ylab ko'rsangiz siz ham, Yurtimda ko'pdir bayram. Senda ne sabab, o'rtoq, Bayram deb qilmang so'roq. Biror yurakda nogoh, Yonsa shodlikdan chiroq. Biz uchun shudir bayram, Quvoning birga siz ham.

MAKTAB

Uylar bilim o'chog'i, Go'yo maktab dargohi. Mehmonlarga bizdan qarz, O'tib berish bitta dars. Vov-vov-vov, deya shu tob, Kuchukcha o'qir kitob. Mushuk ham turib tikka Ishlar matematika. Simyog'ochda qush to'la, Nima dars – bu ashula. Mehnat darsidan holi, Bo'lolmas hech chumoli, Norozi faqat tuya Bor jismoniy tarbiya.

PARVONA

Bizga bo'lsa ravona, Hamma senga parvona. Og'rimadimi boshing? Sovimadimi oshing? Charchamadingmi boya? O'tgin, u yerda soya. Hatto parvona qushlar, Kuy chalib diling xushlar. Egilar daraxt shoxi, Mevamdand ye, qarog'im. Notanish-u begona, Bir-biriga parvona. Kelganlar menga bir bor, Sog'inib kelar takror.

FAROVON

Men ham oddiy bir ko'cha, Ta'rifim so'zlay picha. Bizda hayot farovon, To'kin-sochin dasturxon. Sutlar ariqdek toshar, Qaymoq qirg'oqdan oshar. Aytayin qaysi birin, Farovonlikning sirin. So'radi bitta ko'cha, O'ylanib dedim picha. Menda yo'q tanbal, sayoq, Mehnatga zo'r ishtiyoq. Baxillik topgan zavol, Odamlar o'ta halol. Sirimiz shudir xolos, Ishimiz so'zgadir mos.

Kavsar TURDIYEVA

(Boshi o'tgan sonda)

Voy b-o'-o'-o'... Shuncha kitob... Javonlarga sig'maydi, yonlamachasiga terib tashlangan. Juda ko'p. Ko'pdan ham ko'p... Shuncha kitobni butun qishloq yotvolib o'qisa ham, tugata olmas edi. Men kitoblar orasidan eng semizini qidira boshladim. Vaqti kelib, tatar xotinning o'rniga kutubxonachi bo'lib qolishim, institutga kirib ketishimga shu kutubxona sababchi bo'lishini xayolimga ham keltira olmas edim. Oxiri qidirgan semiz kitobimni topdim. Moshrang muqovali, o'ziyam rosa og'ir. Ustiga tilla harfda «Kapitan» deb yozib qo'yilibdi. Urush haqida bo'lsa kerak, deb o'yladim.

– Irgashgami?– so'radi tatar opa qo'limdan kitobni olib.

– O'zimga oldim...

– Ay, bolaqoyim,– dedi u kitob bilan boshimga tushirib,– bu kitabni sen tugul Jannat opangda uqiyolmay. O'qisa, Irgashgina uqiy ola,– deb Ergash akaga yana hurmat bildirib qo'ydi u.

– Men o'qiy olaman, ana, «Kapitan» deb yozib qo'yibdi-ku,– dedim kitobdan ajrab qolishdan qo'rqib.

– Nindi Kapitan, «Kapital»,– ustimdan kuldi kutubxonachi,– bundiy kitablarni talabalar, professorlar uqiy...

Keyin bilsam, o'sha kitobim rosa boshog'riq ekan. Institutda uni to'rt yil o'qib ham hech narsaga tushunmaganman...

Ichkariga qaytib kirib, haligiday semiz kitobni yana qidira boshladim. Bitta kitobning muqovasidagi surati menga judayam yoqib qoldi. Yigit bilan qiz tepalikdagi daraxt tagida uzoq-uzoqlarga qarab turishardi. Pastlikda

xuddi biznikiga o'xshagan qishloq. Kitobning nomi ham menga yoqib qoldi. Abdulla Qahhor: «Qo'shchinor chiroqlari». Men qaydadir kechalari elektr chiroqlari yonib turadigan qishloqlar borligini eshitardim. Bizning qishloqqa ham elektr kelishini orzu qilardim. Kitobning nomidan bildimki, u elektr chiroqlari haqida. Shuni o'qishga qaror qildim. Kutubxonachi yana bir bahona topmasa bo'ldi. Hartugul u indamadi. Faqat:

– Kitob senga o'yinchoq tugul, o'qigach, matur itib suylab birasin, bo'lmasa, boshqa kitob bermim,– dedi. O'qib chiqishim uchun o'n kun muhlat berdi.

Kitob ichidan nuqul elektr chiroqlari haqidagi gaplarni qidiraman. U yerda oshiq-moshiqlar, qandaydir badjahl odamlar haqida gap borardi. Kitobni

MUXBIRLIKNING OLIS YO'LLARI

juda sekin o'qiyman. Xayolimda o'qiyversam, o'qiyversam, kitobdagi so'zlar ichimga qamalib olib, kerak paytida o'zidan-o'zi potirlab chiqadigandek. Gapirob ber, nima deb yozibdi, so'rashadi o'rtoqlarim. Men qancha urinmay, ikki, uch og'iz so'zdan nariga o'ta olmayman. Kitobni o'qish uchun berilgan muddat esa tugab borayotgandi. Men shoshardim. Kunduz kuni ish ko'p. Kechasi vaqt bemalol-u, chiroq yo'q. Ammam kerosinni ayab, lampani o'chirib qo'yadilar. Oy to'lgan kunlar edi. Buni qarang, oydinga bemalol kitob o'qisa bo'lar ekan. O'rtoqlarim nuqul dars tayyorlamay kelib, uyimizda chiroq yog'i yo'q, deb bahona qilishardi. Men kitobni oldim-da, oymomaga yanayam yaqinroq bo'lay,

deb tomga chiqib oldim. U paytlarda tomlar tuproq bo'lardi. Uyimiz tepalikning ustiga qurilgan bo'lib, tagidan so'qmoq yo'l o'tgan u hisobchi Turob akaning uyiga borib to'xtardi. Kitobga berilib ketibmanmi, ishqilib, ovozim balandlab ketibdi-da. «Kim u?» degan ovozdan cho'chib tushdim. Qarasam, otda tebranib Turob aka turibdilar. Ziyofatdan qaytayotgan bo'lsalar kerak-da. Vaqt qay mahal bo'lganini ham bilmayman. – Assalomu alaykum, Turob aka,– deb o'rnimdan turib ketdim.

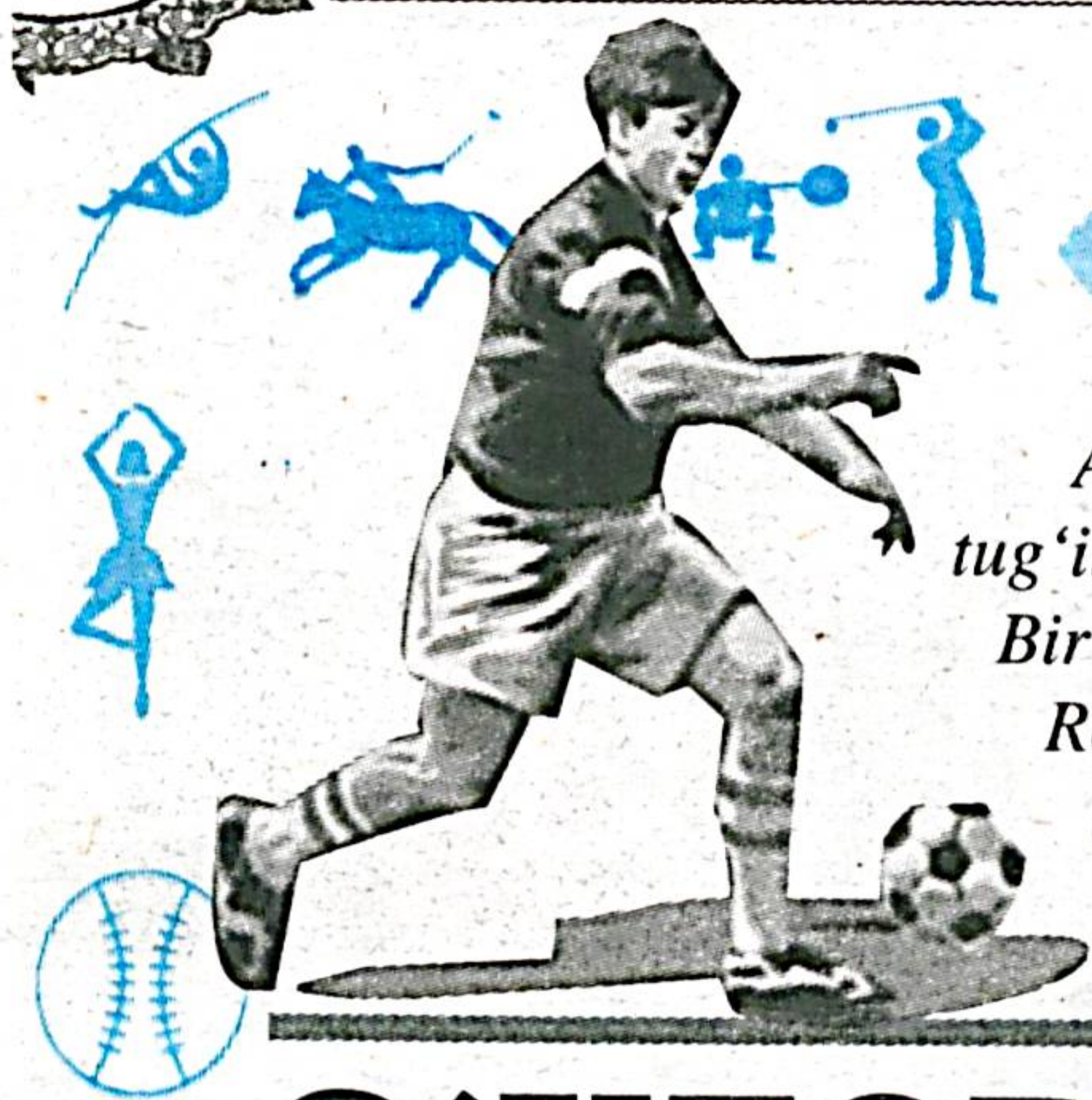
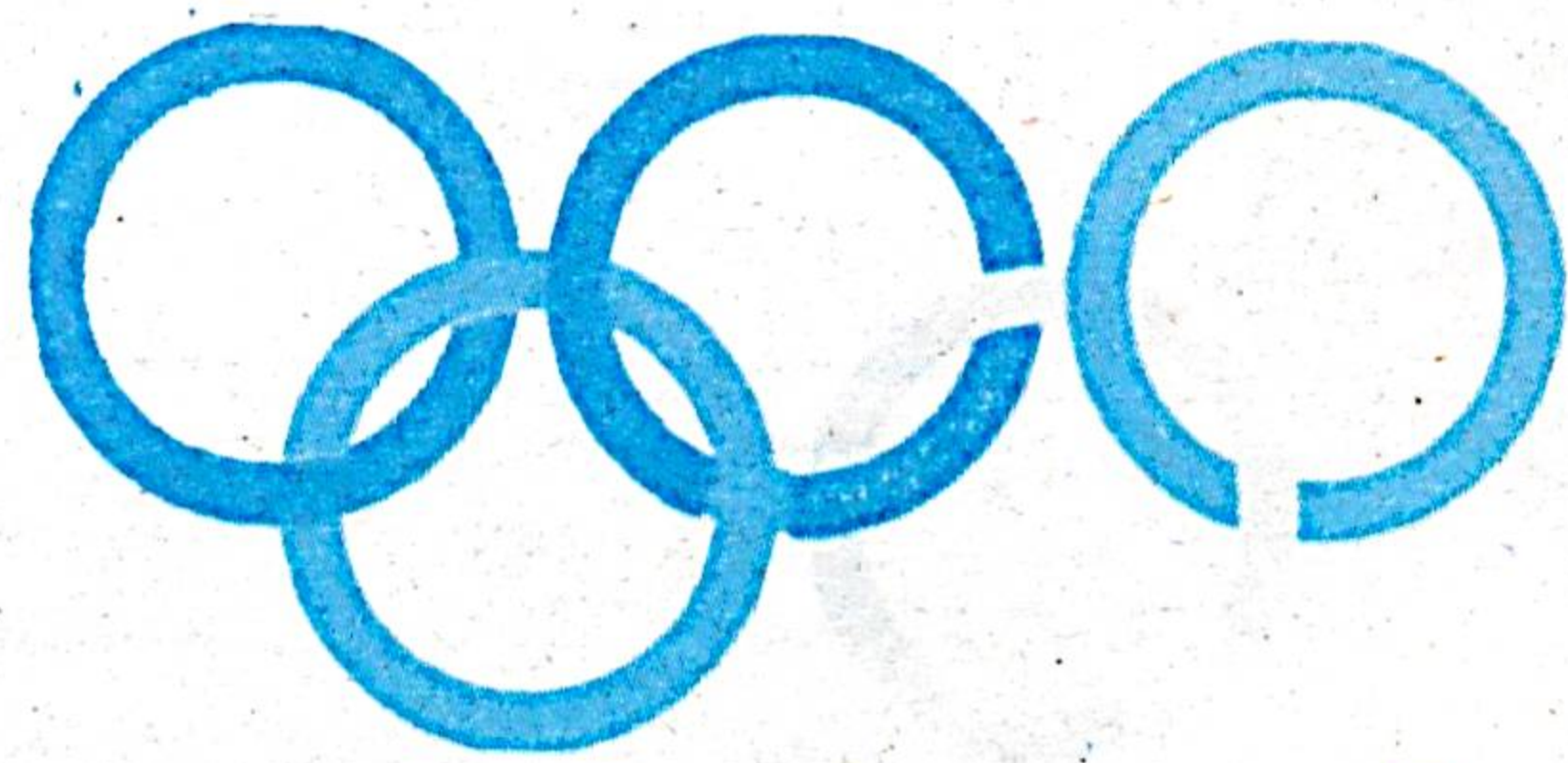
Shu payt ot hurkib obqochdi-ya. Orqadan Turob akaning qopdek chayqalib borayotganini ko'rib qoldim.

Ertasiga ularning uyida yashaydigan yetimcha bola Quvondiq gap topib keldi: Turob akaning beli lat yeb, yotib qolibdi. Jamol otin kelib, uni o'qiyotganmish.

(Davomi bor)

Erkin MALIK

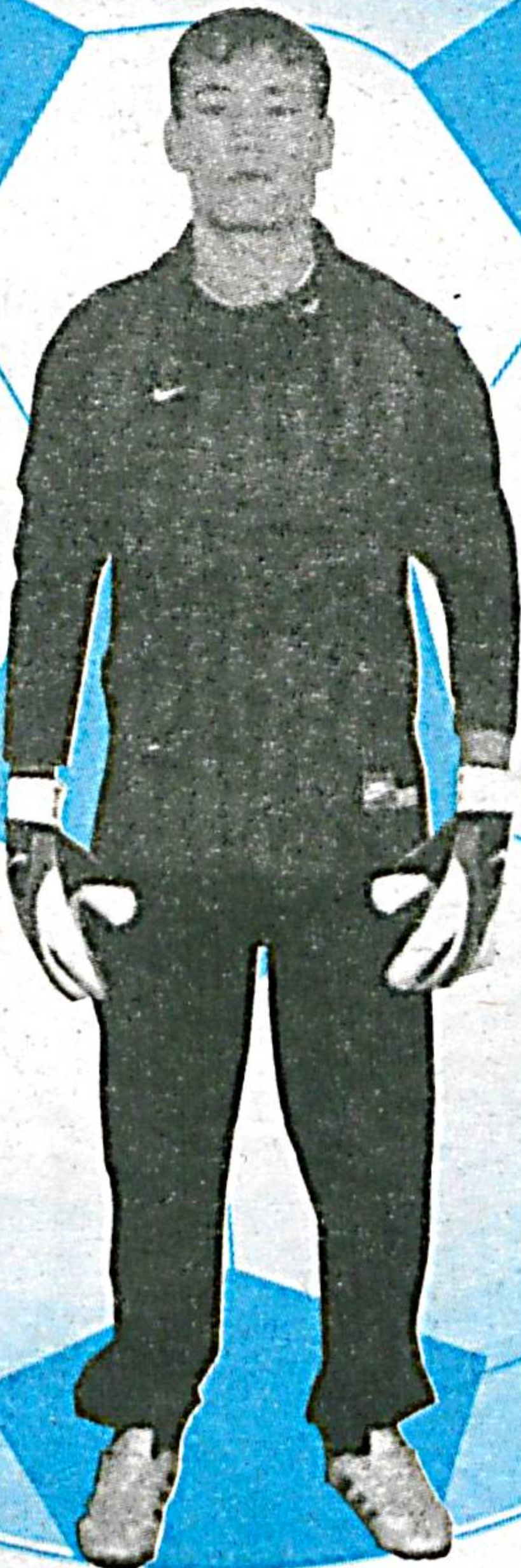
Aktam Berdiyev 1991-yil 8-oktabr sanasida Qashqadaryo viloyatida tug'ilgan. Vohada Berdiyev familiyalı mohir futbolchilar ko'plab topiladi. Bir necha yil «Nasaf» jamoasida to'p tepib, ishqibozlar mehriga tushgan Ro'ziqul Berdiyev, bugungi kunda Farg'onaning «Neftchi» klubida bir-biridan ajoyib to'plar kiritayotgan Anvar Berdiyev... Hozirda yana bir Berdiyev futbolchi bo'lib tanilmoqda.

G'UZORLIK DARVOZABON

Istiqlolga tengdosh yoshlar, istiqboli porloq yoshlar!

Oilasida sportga qiziqish yuqoriligidan kichkina Aktamning ham futbolga mehri tushdi. Otasi Jo'ra aka va onasi Robiyaxon opa «Paxtakor» jamoasi o'ynaydigan kunni orziqib kutishar, paxtakorchilar g'olib bo'lgan kun esa bu uyda haqiqiy bayram bo'lardi. Qolaversa, Jo'ra aka Qarshi Davlat pedagogika universitetining jismoniy tarbiya fakultetida o'qituvchilik qilardi. Shu boisdan ham farzandlari Akbar va Aktam to'p tepib, kurash tushib ulg'ayishdi. Aktam bolaligidanoq O'zbekiston milliy terma jamoasi darvozaboni Ignatiy Nesterovga o'xshashni juda-juda istardi.

U Toshkentdagi futbol bo'yicha Respublika oliy sport mahorati maktabida tajribasini oshirdi. «Darvozabon – yarim jamoa», deyishgani bejiz emas. Agar posbon o'z o'rnida mustahkam tursa, jamoaning qolgan a'zolari ham ishonchli o'yin ko'rsatadi. Shuning uchun ham Aktam mashg'ulotdan keyin ham qolib, to'p bilan ishlardi. Hatto ta'til berilganda ham dam olmay, vaqtini stadionda o'tkazardi. Uning intilishlarini ko'rgan murabbiylar O'zbekiston chempionati oliy ligasida to'p suruvchi G'uzorning «Sho'rtan» jamoasiga taklif qilishdi. 16 yoshida professional klub safiga qo'shilgan

futbol klubiga taklif qilishdi. Aktam Berdiyev O'zbekiston chempionati birinchi ligasida to'p surayotgan «Nasaf – 2» jamoasining asosiy darvozaboniga aylandi.

— Albatta, asosiy tarkibda o'ynash kishidagi mas'uliyat hissini oshiradi, — deydi Aktam biz bilan suhbatda. — O'yin davomida kamchiliklarim ustida ishlab, ularni bartaraf etishga harakat qilyapman. «Nasaf – 2» «Nasaf»ga munosib o'yinchilar tayyorlab berish uchun tuzilgan jamoadir. Shu bois, «Nasaf» bosh murabbiyi Viktor Kumikov o'yinlarimizni kelib kuzatadi, mashg'ulotlar payti ko'rsatmalar beradi.

Maqsadim, «Nasaf»da o'ynash va qashqadaryolik muxlislarni xursand qilish. Yaqinda «Nasaf – 2» jamoasiga yangi bosh murabbiy keldi. U kishi jamoa mashg'ulotlariga tubdan o'zgartirishlar kiritmoqda. Jamoa o'yini hujumkorlik asosida tashkil etilmoqda.

Demak, ikkinchi davrada «Nasaf-2» o'yinida o'zgarishlar bo'lishi aniq.

— Niyatlarim ko'p. Darvozani ishonchli himoya qilib, O'zbekiston yoshlar va milliy terma jamoalari tarkibida o'ynash orzum ham yo'q emas, — jilmaygancha qo'shib qo'ydi umidli darvozabon.

Markaziy «Paxtakor» stadionida mamlakatimizning eng kuchli jamoalari – «Paxtakor» va «Bunyodkor» final bellashuvi uchun maydonga chiqishdi. O'yindan avval ko'plab muxlislar «Bunyodkor» g'olib bo'ladi, deya taxmin qilishgandi.

PAXTAKOR – YIL G'OLIBI

Ammo bu bashorat o'zini oqlamadi. «Bunyodkor»ning iste'dodli himoyachisi Xayrullo Karimov Aleksandr Geynrixga nisbatan xavfli o'yin ko'rsatib, hakam Marat Ismoilov tomonidan qizil kartochka bilan «taqdirlandi». Uning bu harakati «Bunyodkor»chilarga qimmatga tushdi. Yana chililik legioner Xosse Luis Vilanuyela ham maydonni tark etdi. Himoyani kuchaytirish maqsadida braziliyalik bosh murabbiy Rustam Melisiddinovni maydonga tushirdi. Baribir o'yinda «Bunyodkor»chilardan omad yuz o'girdi. «Paxtakor»ning iqtidorli himoyachisi Murod Xolmuhammedovning «aut»dan uzatgan to'piga yarim himoyachi Stanislav Andreyev darhol gol bilan javob qaytardi. Andreyevning yagona goli «Paxtakor» jamoasini O'zbekiston kubogi sohibiga aylantirdi.

Viktor Jalilovning shogirdlarini biz ham o'n karra kubok sohibi bo'lganligi bilan tabriklaymiz!

Bu ajoyib g'alaba 1979-yilda aviahalokatda nobud bo'lgan ustoz «Paxtakor»chilar xotirasiga munosib sovg'a bo'ldi.

80 MILLIONGA SOTILMADI

Fransiyalik yarim himoyachi Frank Riberiga Madridning «Real»dan taklif tushdi. Ammo «Bavariya» rahbarlari bu taklifni eshitishni ham xohlamadilar. Chunki mazkur klub bilan 2011-yilgacha shartnoma imzolangan-da. Riberi «Bavariya» tarkibida 53 bor maydonga tushgan va 20 marta gol muallifiga aylangan.

Ayni kunda 26 yoshli iste'dodli futbolchiga «Real»dan tashqari dunyoning bir qator grand jamoalari – «Barselona», «Manchester Yunayted» va «Chelsi» ham xaridor bo'lib turibdi.

YOLG'ONNI EPLOLMADI...

Sardor futbolchi bola. Doimo uni mashg'ulotlariga birga olib boradigan onasining yumushlari birdan ko'payib, mashg'ulotlarga qatnash kichik futbolchining o'ziga qoldi. Sardorbek mashg'ulotlardan so'ng uyiga kech qaytadigan odat chiqardi. Bundan

xavotirlangan onasi:

— Nega o'z vaqtida uyga kelmayapsan? — deb so'radi.

Sardor turli bahonalar to'qishni bir-ikki kun epladi. Ammo uchinchi kun onasi uni gapidan ilintirdi:

— Ishxonamizdagi Muzaffar bugun o'g'illarini G'afur G'ulom bog'idagi ko'lga cho'miltirgani olib borgan ekan, seni ko'ribdi. To'rtta o'rtog'i bilan Sardor ham cho'milayotgan ekan, — dedi.

— To'rtta emas, olti kishi edik, Ulug'bek va Shohruh ham bor edi, — deb yubordi Sardor beixtiyor soddalik bilan...

Sahifamizning keyingi sonida:

Bangkokda o'tgan 1-Osiyo o'yini qatnashchilari – oltin medal sohibasi Muqaddas KUBEYEVA va bronza medal sohibi Jaloliddin SALIMJONOV haqidagi maqola bilan tanishasiz.

BILAG'ONLAR TANLOVI

Bilimdon-u zukko o'g'il-qizlar, yodingizda bo'lsa, gazetamizning shu yilgi 21-sonida Namangan tumanidagi 37-maktabning oliy toifali tasviriy san'at fani o'qituvchisi Valijon Abdullayevning «Bilag'onlar tanlovi»ni o'tkazish haqidagi taklifini e'lon qilgandik. Mustaqillik bayrami arafasida yakunlanishi rejalashtirilgan tanlov shartiga ko'ra, ustoz yo'llagan boshqotirmalarni yechib, javoblaringizni 37-maktab manziliga yo'llashingiz lozim edi.

Kuni kecha Valijon akadan yana maktub oldik. Ta'til kunlari bo'lgani uchun

o'quvchilardan kelgan maktublar sonining ozligi tufayli tanlovni 1-Oktabr - O'qituvchi va murabbiylar kunida yakunlashni taklif qilib, yana ikkita boshqotirma yo'lladilar.

Javoblaringizni quyidagi manzilga yo'llang: Namangan viloyati, Namangan tumanidagi 37-maktab. «Tasvirli bilimdonlik» to'garagi rahbari Valijon ABDULLAYEVga.

Eslatib o'tamiz:

1-o'ringa - radiopleyer;

2-o'ringa - badiiy adabiyotlar;

3-o'ringa - fotoalbom va ikkita rag'batlantiruvchi mukofot.

O'TGAN SONDA E'LO
QILINGAN «TOSHKENT
YILNOMASI» AYLANMA
KROSSVORDING JAVOBLARI

Shaklda belgilangan xonadan soat mili yo'nalishida: 1.-2005. 2.-2007. 3.-2003. 4.-1936. 5.-1989. 6.-1784. 7.-1867. 8.-1868. 9.-1870. 10.-1871. 11.-1876. 12.-1879. 13.-1881. 14.-1958. 15.-1945. 16.-1953. 17.-1977. 18.-1997. 19.-1931. 20.-1991. 21.-1992. 22.-1993. 23.-1994. 24.-2004. 25.-2000. 26.-2001.

MUAMMONOMA

Kalit so'zlar: 1.Shosh. 2.Vatan. 3.Ko'hakiy. 4.Hamsa. 5.Tennis.

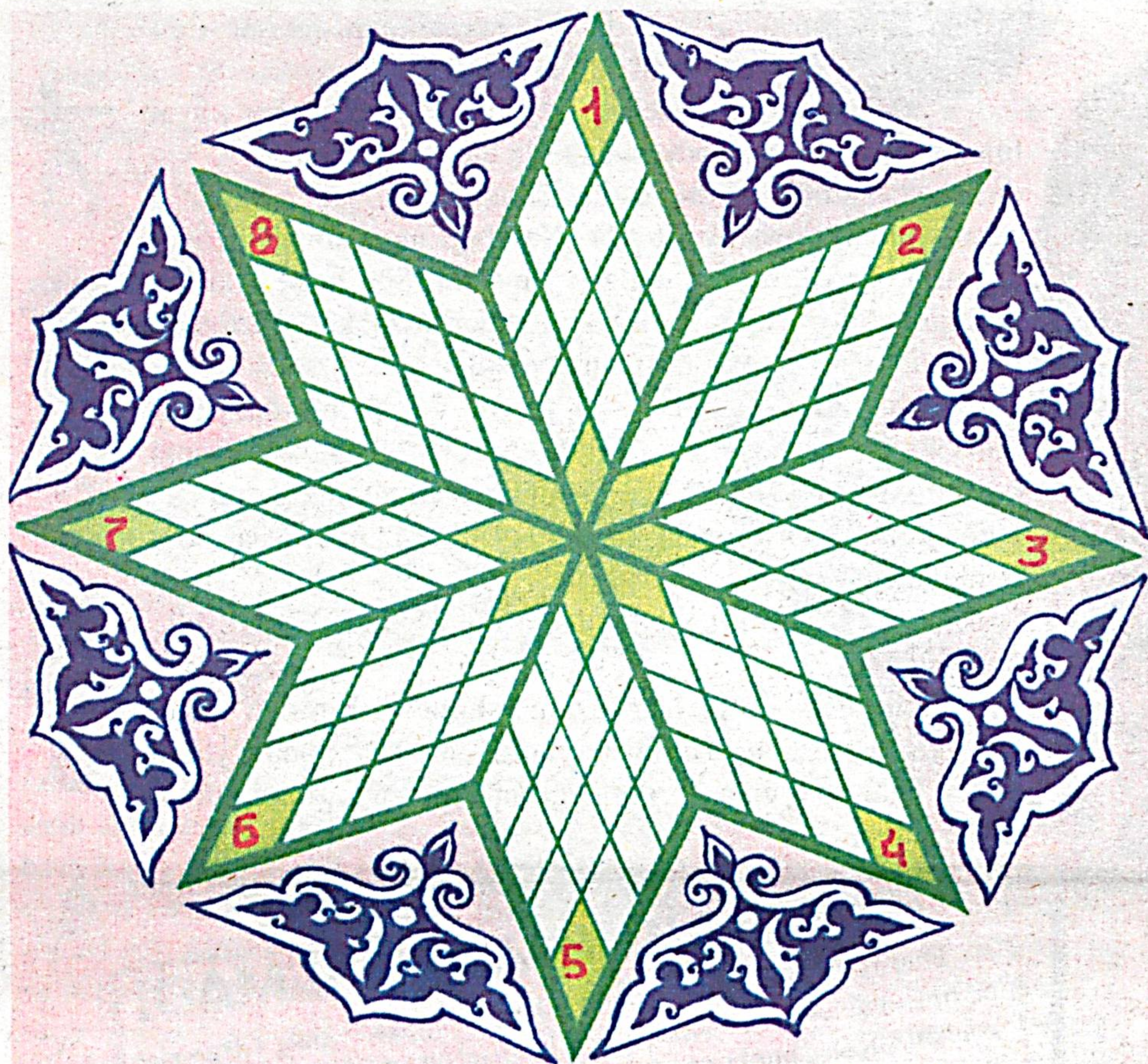
Raqamlarda: Toshkent - ko'hna va zamonaviy ona maskanim.

NAQSHINKOR JUMBOQ

Ushbu jumboqning ayrim javob so'zlari to'raligicha, ayrimlari chala keltirilgan. Nuqtalar o'rniga kerakli harf yoki so'zlarni yozib, boshqotirmaning hal eting.

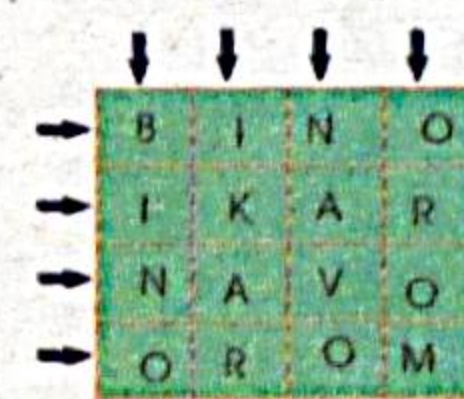
Savollar:

1. Kal... 2. To'ra... 3. Nur... 4. Ad... 5. Muz... 6. Qir... 7. Liliput. 8. Tosh... 9. Amal... 10. Raddiya. 11. As... 12. Radio... 13. Ol... 14. Nun. 15. Noib... 16. ...i. 17. Ilk. 18. Sur... 19. Nur... 20. Alik. 21...ot. 22. Tizza. 23. Alam. 24.... 25. Tok. 26. Ko'z... 27...on. 28. Nor... 29. Nutq. 30. Qirq. 31...baha. 32. Oq... 33. Lag'mon. 34... 35...ol. 36. Las.

«SAKKIZ YULDUZ» BOSHQOTIRMASI

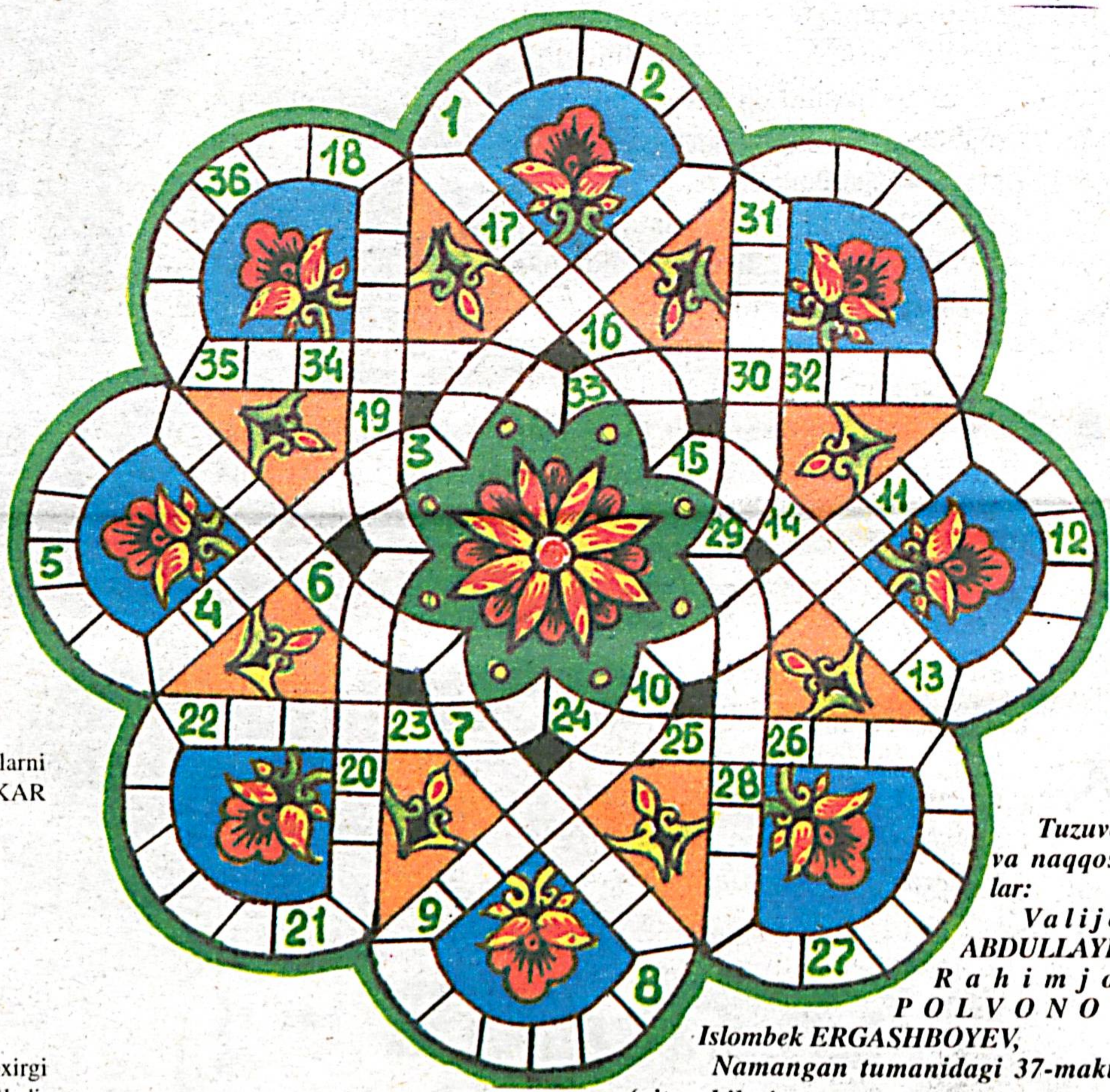
Sakkiz yulduzni yo'g'on chiziqlar sakkiz bo'lakka ajratib turibdi. Har qaysi bo'lakka keltirilgan so'zlarni shunday yozingki, natijada ular ikki martadan o'qilsin. Masalan: 1-raqamda: NAVO, OROM, BINO, IKAR so'zlarini quyidagicha joylashtirasiz.

2-raqamli bo'lakka: KOFE, IFOR, EKin, NERU.
3-raqamli bo'lakka: ARAZ, TAQA, AZON, QAZO.
4-raqamli bo'lakka: OLIM, ILON, LO'LI, MINA.
5-raqamli bo'lakka: OVAL, QOQI, QARI, ILIQ.
6-raqamli bo'lakka: OSON, ANIQ, ROZI, QORA.
7-raqamli bo'lakka: VAZA, GO'JA, VAZA, OJIZ.

8-raqamli bo'lakka: JO'JA, IROQ, AJIN, NAQSH.

Izoh: Agar bo'laklarga so'zlar o'rnini to'g'ri topib yozgan bo'lsangiz, sakkizta bo'lakdagi so'zlarning oxirgi harflarini 1dan 8 gacha ketma-ket qo'shsangiz, «Naqsh bilan bezatilgan» so'zining mumtoz shakli hosil bo'ladi.

Tuzuvchi
va naqqosh-
lar:

Valijon
ABDULLAYEV,
Rahimjon
POLVONOV,

Islombek ERGASHBOYEV,
Namangan tumanidagi 37-maktab
o'qituvchilari

LAFONTEN MASALLARI

SHUKI VA UZUMLAR

Yozning issiq kunlaridan birida mevazor oralab yurgan tulkinging ko'zi ishkonda osilib turgan bir bosh uzumga tushibdi:

– Zap chanqog'imni qondiradigan meva ekan-da, – deya og'zining suvi oqibdi.

Keyin o'sha bir bosh uzumga sakrabdi, yetolmabdi. Yana sakrabdi, yana qo'li yetmabdi... Yana va yana bir necha bor sakrabdi-yu, uzumni uzishga imkoni bo'lmabdi. Unga yetishish amri maholligini ko'rgach, o'ziga-o'zi:

– Aminmanki, uzum aslo shirin emas... Nordon ekanligi aniq, – deya ming'ir-ming'ir qilib u yerdan uzoqlashibdi.

IT VA AKSI

Bir kuni it go'sht parchasini mahkam tishlab uyiga ketayotgan edi. Yo'lda kichkina bir ko'lga duch keldi. Ko'lining ko'prigidan o'tayotgan payt sokin suv yuzasida og'zida lahm go'sht tishlab olgan itga ko'zi tushdi. Shoshganidan o'zini yo'qotib qo'ydi. Suvga engashib, haligi itning og'zidagi go'shtni olish uchun shaylangan edi hamki, birdan shalop etib og'zidagi go'shti suvga tushib ketdi.

Qissadan hissa shuki, «Qo'lingda boriga qanoat qilmay xom-xayolga berilsang, hamma narsadan ajrab qolasan».

Turkchadan Toshkent shahar, Uchtepa tumanidagi 238-maktab o'quvchilari Sumayro va Muna XOLMURODOVAlar tarjimasi

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga
qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jam'iasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizaynerlar:
Fazliddin
SHOYODGOROV
Olovuddin
ARIPOV,
Navbatchilar:
Gulyuz ORIFJONOVA,
Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta
O'zbekiston
Matbuot va
axborot
agentligida
0208-raqam
bilan 2007-yil
2-fevralda
ro'yxatdan
o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:
G'ayrat SHOUMAROV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Odina JAMOLDINOVA,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir o'rinbosari),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzilimiz:
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 700129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@mail.ru
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel/faks:
(99871) 244-38-10

«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa ijodiy
uyida chop etildi.
Haftaning
dushanba kuni chiqadi.
Shakli A-3,
2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 26555
Buyurtma N: J 7927